

اللَّهُ أَحْمَدُ

دانشگاه اراک

دانشکده علوم انسانی

کارشناسی ارشد تربیت بدنی (گرایش رفتار حرکتی)

مقایسه رشد حرکتی و ویژگیهای آنتروپومتریک کودکان ازدواج فامیلی و

غیر فامیلی

پژوهشگر

محمد رحیمی

استاد راهنما

دکتر حسن خلجی

دکتر علیرضا بهرامی

تابستان ۱۳۹۱

بسم ... الرحمن الرحيم

عنوان پایان نامه

مقایسه رشد حرکتی و ویژگیهای آنتروپومتریک کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی

توسط:

محمد رحیمی

پایان نامه

ارائه شده به مدیریت تحصیلات تکمیلی به عنوان بخشی از فعالیت های تحصیلی

لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی - رفتار حرکتی

دانشگاه اراک

اراک - ایران

ارزیابی و تصویب شده توسط کمیته پایان نامه با درجه:

دکتر حسن خلجی (استاد راهنما)..... دانشیار

دکتر علیرضا بهرامی (استاد راهنما)..... استادیار

دکتر عباس صارمی (داور داخلی)..... استادیار

مهر ۹۱

تقدیم به پدر و مادرم

که بی ادعا و بی منت می پرورند و دوست می دارند.

تقدیم به همسر

که سایه مهربانش سایه سار زندگیم می باشد.

تقدیم به دو بهانه می زندگی ام ساره و ثنا

که لبخندشان بوی طراوت باران و بهار دارد.

تقدیم به خواهرانم

که وجودشان شادی بخش و صفایشان مایه آرامش من است.

تقدیم به برادرانم

که همواره در طول تحصیل متحمل زحمت بودند و تکیه گاه من در مواجهه با مشکلات.

مشکر و قدردانی

پاس بی کران پروردگار یکتا را که، مستی مان بخشید و به طریق علم و دانش را، نمونه‌مان شد و به، همیشگی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و خوشه چینی از علم و معرفت را روزی‌مان ساخت.

خداوند اعتراف می‌کنم که نه زبان شکر تو را دارم و نه توان شکر از بندگان تو، و ابا بر حسب وظیفه، از کلیه اساتید ارجمندم در طول سالهای بی‌یادمانی ساگردیشان شکر می‌نمایم. از اساتید ارجمند جناب دکتر حسن حلیمی و جناب دکتر علیرضا بهرامی که در این دوره تحصیل، همواره از محضرشان بهره‌مند گردیده‌ام، خاضعانه سپاسگزارم و از خداوند متعال عمری طولانی و پربرکت برای این بزرگواران خواستارم.

بمخنین این مهم را وظیفه می‌خودمی دانم که از زحمات جناب دکتر عباس صارمی که زحمت داوری این پایان نامه را کشیدند شکر نمایم. در آخر از دوستان خوبم محمد صحبتیا، سید محسن موسوی، بابک شینا و نیز مسئولین مجتمع آموزشی شهید صیاد شیرازی و خانه بهداشت شهدای گل تپه که در برگزاری آزمون، همکاری نمودند تقدیر و شکر می‌نمایم، سعادت و توفیق روز افزون این عزیزان را نیز از خداوند منان خواستارم.

چکیده:

هدف و زمینه تحقیق: رشد فرایندی منظم و تراکمی است که هم تغییرات زیستی و هم رفتاری را شامل می شود. از آنجایی که رشد انسان یک فرایند همه جانبه است، لذا رشد حرکتی و اندازه های بدنی از مصادیق رشد کلی انسان می باشد. مطالعات نشان داده اند ازدواج های فامیلی یکی از عوامل مهم بروز اختلالات ژنتیکی و معلولیت های جسمی و ذهنی هستند و با توجه به این که ازدواج فامیلی در کشور ما مرسوم می باشد از این رو این تحقیق با هدف مقایسه رشد حرکتی و ویژگیهای آنروپومتریکی کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی انجام شد.

روش شناسی تحقیق: در این مطالعه ی توصیفی- تحلیلی تعداد ۶۴ نفر {۳۲ کودک ۵و۴ سال (۱۶کودک با والدین ازدواج فامیلی و ۱۶ کودک با والدین ازدواج غیر فامیلی) و ۳۲ کودک ۸و۹ سال (۱۶کودک با والدین ازدواج فامیلی و ۱۶ کودک با والدین ازدواج غیر فامیلی)} از بین مدارس ابتدایی و مهد کودک های دخترانه و پسرانه شهرستان خدابنده به صورت خوشه ای چند مرحله ای به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه اطلاعات فردی ، آزمون تبحر حرکتی برویننکز - اوزرتسکی و ابزارهای اندازه گیری ویژگیهای آنروپومتری شامل متر نواری، ترازو، قطر پیما و قدسنج بودند. کلیه عملیات آماری با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۷ انجام گرفت. روش آماری مورد استفاده آزمون کلموگروف - اسمیرنوف و آزمون تی مستقل بود.

یافته های تحقیق: نتایج تحقیق نشان داد ازدواج فامیلی والدین بر مهارت های حرکتی ظریف کودکان ۵و۴ و ۸ و ۹ سال تاثیر معنی داری دارد. در حالی که ازدواج فامیلی والدین با مهارت حرکتی درشت و ویژگیهای آنروپومتریکی هیچ یک از گروه های سنی کودکان ارتباط معناداری نداشت.

نتیجه گیری: با توجه یافته های تحقیق ممکن است ازدواج فامیلی والدین بر رشد حرکتی کودکان تاثیر داشته باشد لذا باید اقداماتی در جهت بالا بردن آگاهی مردم در رابطه با ازدواج های فامیلی انجام گیرد.

واژگان کلیدی: رشد حرکتی، آنروپومتری، ازدواج فامیلی، ازدواج غیرفامیلی

فهرست مطالب

عنوان

فصل اول: کلیات تحقیق

۱-۱ - مقدمه.....	۲
۲-۲ - بیان مساله.....	۳
۳-۱ - ضرورت واهمیت تحقیق.....	۵
۴-۱ - اهداف تحقیق.....	۶
۱-۴-۱ - هدف کلی.....	۶
۲-۴-۱ - اهداف ویژه.....	۶
۵-۱ - فرضیه های پژوهش.....	۶
۶-۱ - قلمرو تحقیق.....	۶
۷-۱ - محدودیت های تحقیق.....	۷
۸-۱ - تعریف واژگان واصطلاحات.....	۷

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

۱-۲ - مقدمه.....	۱۰
۲-۲ - مبانی نظری.....	۱۰
۱-۲-۲ - رشد.....	۱۰
۲-۲-۲ - تاریخچه رشد حرکتی.....	۱۰
۳-۲-۲ - اصول رشد.....	۱۱
۴-۲-۲ - نظریه های رشد.....	۱۳

- ۱۵..... ۲-۲-۵ - حرکت
- ۱۶..... ۲-۲-۶ - رشد حرکتی
- ۱۶..... ۲-۲-۷ - نظریه های رشد حرکتی
- ۱۷..... ۲-۲-۸ - ژنتیک و رشد حرکتی
- ۱۸..... ۲-۲-۹ - آنتروپومتری
- ۱۹..... ۲-۲-۱۰ - تاریخچه آنتروپومتری
- ۲۰..... ۲-۲-۱۱ - ازدواج
- ۲۱..... ۲-۲-۱۲ - ازدواج فامیلی و ضریب همخونی
- ۲۱..... ۲-۲-۱۳ - ازدواج فامیلی از نظر یهود، مسیحیت، اسلام
- ۲۱..... ۲-۲-۱۴ - درجه بندی خویشاوندان
- ۲۲..... ۲-۲-۱۵ - پیشینه پژوهش
- ۲۲..... ۲-۲-۱۵-۱ - تحقیقات انجام شده در خارج از کشور
- ۲۵..... ۲-۲-۱۵-۲ - نتایج تحقیقات انجام شده در داخل کشور
- ۲۷..... ۲-۲-۱۶ - جمع بندی

فصل سوم: روش شناسی پژوهش

- ۳۰..... ۳-۱ - مقدمه
- ۳۰..... ۳-۲ - روش تحقیق
- ۳۰..... ۳-۳ - طرح تحقیق
- ۳۱..... ۳-۴ - جامعه آماری
- ۳۱..... ۳-۵ - متغیرهای تحقیق

۳-۶-۳	روشها و ابزار گردآوری اطلاعات.....	۳۱
۳-۶-۱	پرسشنامه اطلاعات فردی.....	۳۱
۳-۶-۲	برگه های ثبت نتایج.....	۳۲
۳-۶-۳	آزمون تبحر حرکتی بروینینکز-اوزرتسکی.....	۳۲
۳-۶-۴	ابزارهای اندازه گیری ویژگیهای آنتروپومتریک.....	۳۲
۳-۷	شیوه ی اجرای تحقیق.....	۳۳
۳-۸	روش تجزیه و تحلیل آماری.....	۳۴

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها و نتایج تحقیق

۴-۱	مقدمه.....	۳۸
۴-۲	توصیف آماری داده ها.....	۳۸
۴-۲-۱	مشخصات آزمودنی ها.....	۳۸
۴-۲-۲	شاخص های آماری مربوط به متغیرهای تحقیق.....	۳۹
۴-۳	آزمون فرضیه های تحقیق.....	۴۳
۴-۳-۱	فرضیه اول.....	۴۳
۴-۳-۲	فرضیه دوم.....	۴۴
۴-۳-۳	فرضیه سوم.....	۴۵

فصل پنجم: خلاصه، نتایج، بحث، نتیجه گیری و پیشنهادها

۵-۱	مقدمه.....	۴۸
۵-۲	خلاصه تحقیق.....	۴۸
۵-۳	نتایج پژوهش.....	۴۹

۴-۵ - بحث و نتیجه گیری ۴۹

۵-۵ - نتیجه گیری ۵۰

۶-۵ - پیشنهادها ۵۱

۵-۶-۱ - پیشنهادهای آموزشی - کاربردی ۵۱

۵-۶-۲ - پیشنهاد های پژوهشی ۵۱

منابع ۵۲

پیوست ۶۸

فهرست جداول

جدول ۴-۱. ویژگی های فردی آزمودنی ها ۳۸

جدول ۴-۲. مقایسه شاخص توده بدنی کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۳

جدول ۴-۳. مقایسه میانگین نمرات مهارت های حرکتی درشت کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۵

جدول ۴-۴. مقایسه میانگین نمرات مهارت های حرکتی ظریف کودکان ازدواج فامیلی غیر فامیلی ۴۵

فهرست نمودارها

نمودار ۴-۱. میانگین اندازه های قد در کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۳۹

نمودار ۴-۲. میانگین اندازه های وزن کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۰

نمودار ۴-۳. میانگین اندازه های شاخص توده بدن کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۰

نمودار ۴-۴. میانگین اندازه های دور سر در کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۱

نمودار ۴-۵. میانگین اندازه های دور بازو در کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۱

نمودار ۴-۶. میانگین اندازه های دور ساق در کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۲

نمودار ۴-۷. میانگین اندازه های پهنای شانه در کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۲

نمودار ۴-۸. میانگین اندازه های پهنای لگن در کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی ۴۳

فصل اول

رشد تغییراتی است که همه ی انسان ها در طول زندگی خودشان با آن روبرو می شوند، چنین تغییراتی در اثر افزایش سن، تجربیات فرد در زندگی و همچنین نیروی بالقوه ژنتیکی فرد حاصل می شود و از تاثیر متقابل این سه عامل بر همدیگر در هر زمانی بدست می آید(۱). مرحله نخست زندگی با کنترل بدن و مهارتهای چنگ زدن به اشیا شروع می شود و با اکتساب مهارتهای انتقالی و دستکاری مانند پرتاب کردن اشیا ادامه می یابد. مهارتهای اساسی در دوره ی کودکی پالایش شده، در توالی حرکات ترکیب می شوند تا مهارتهای پیچیده را به وجود آورند. نوجوانان به کسب توالی حرکات ادامه داده، قابلیت‌های خود را برای سازگاری و انطباق مهارتهای حرکتی با اهداف مورد نظر و شرایط محیطی ارتقا می بخشند. جسم انسان در دوران طفولیت، کودکی و نوجوانی در حال رشد و بالیدگی است. مهارتهای حرکتی به طور معمول در اواخر دوره ی نوجوانی و دوره ی جوانی کامل می شوند. ورزشکاران نخبه نمونه های عالی رشد مهارت های حرکتی هستند. این ورزشکاران بر اساس اندازه و وضعیت بدن و تجارب شناختی و اجتماعی خود عملکرد های حرکتی خود را به حد اکثر درجه و میزان پیشرفت می رسانند(۲). پیشرفت و استقلال ایران اسلامی در گرو رشد همه جانبه ی فرزندان این مرز و بوم قرار دارد و از آنجایی که رشد انسان یک فرایند همه جانبه است، لذا رشد حرکتی و اندازه های بدنی از مصادیق رشد کلی انسان بوده و در راستای رشد همه جانبه و مکمل آن می باشد. بدون شک یکی از مهمترین و موثرترین دوران زندگی آدمی دوران کودکی است؛ دورانی که در آن شخصیت فرد پایه‌ریزی شده و رشد جسمانی شکل می‌گیرد. امروزه این حقیقت انکارناپذیر به اثبات رسیده است که کودکان در سنین پایین فقط به توجه و مراقبت جسمانی نیاز ندارند، بلکه این توجه باید همه ابعاد وجودی آنها شامل رشد اجتماعی، عاطفی، شخصیتی و حرکتی را دربر گیرد. این ابعاد عوامل تعیین کننده و اساسی یک انسان هستند که از دوران کودکی پایه گذاری و شکل می‌گیرند. مردم کشورهای مختلف به شیوه های گوناگون و با معیارها و هدف های متفاوتی کودکان خود را تربیت می کنند. هر یک از کشورها رفتار کاملاً متفاوتی در چگونگی رشد و پرورش فرزندان خود دارند که زمینه این تفاوت ها به وضعیت فرهنگی آن جوامع ارتباط دارد. ارزش ها، فعالیت ها، عادات و رسوم و زبان و مخصوصاً اعتقادات هر گروه از مردم، متأثر از فرهنگی است که در آن جامعه حکم فرماست. نتیجه این که چگونگی رشد و پرورش کودک در این جامعه وابسته به وضعیت فرهنگی آن جامعه و نیز تجربیاتی است که کودک در طول دوران رشد خود به دست می آورد.

ازدواج های فامیلی یکی از عوامل فرهنگی است که رشد طبیعی کودک را تحت تاثیر قرار می دهد چرا که رشد اولیه ی انسان تحت کنترل ژنها به وقوع می پیوندد و درمان بیماری های ژنتیکی یکی از سوالهای بی جواب علم بشری می باشد. در ایران حدود ۸٪ ازدواج ها فامیلی گزارش شده

اند(۶،۵،۱۸). احتمال تولد کودک معیوب در ازدواج های فامیلی ۵ تا ۶ درصد بوده که در مقایسه با ازدواج های غیر فامیلی ۲ تا ۳ برابر بیشتر است(۵،۶). داشتن نقص جسمانی باعث منزوی شدن کودک و کم شدن فعالیتهای بدنی او می شود در حالی که کودکانی که فعالیت بدنی بیشتری داشته باشند به کسب مهارتهای بیشتری نایل می شوند و شایستگی های بیشتری در نظر دیگران بدست می آورند و این امر تاثیر زیادی بر افزایش عزت نفس ایشان می گذارد. کودکانی که سریعتر می دوند، بهتر به توپ ضربه می زنند و بهتر طناب بازی می کنند، محبوبیت بیشتری در نظر دیگران به دست می آورند و خود را نیز بیشتر دوست می دارند. فعالیت بدنی این کودکان، به آمادگی بدن ایشان کمک میکند و وزنشان را مناسب تر نگه می دارد. تناسب وزن، مانع ابتلای این کودکان به بیماری هایی چون فشار خون بالا، بیماری های قلبی، چاقی و دیابت در دوره ی بزرگسالی می شود. فعالیت بدنی به رشد ذهنی آنان نیز کمک می کند در نتیجه جامعه ای سالم است که کودکان سالم داشته باشد. یکی از جنبه های رشد کلی انسان رشد حرکتی می باشد که این جنبه از رشد انسان ارتباط مستقیم با اندازه های بدنی دارد لذا تحقیق حاضر نیز کوششی در جهت آشنا شدن هرچه بیشتر با مسائل مرتبط و موثر در این زمینه می باشد.

۲-۲- بیان مساله

پویایی انسان در رشد تجلی می یابد؛ رشدی که همه جانبه بوده و رشد شخصیت را به همراه دارد (۳). از آنجاکه رشد حرکتی یکی از مصادیق رشد کلی انسان می باشد و این جنبه از رشد می تواند سایر جنبه های رشد را نیز تحت تاثیر قرار دهد در نتیجه شناخت در این زمینه یک الزام تربیتی و نیاز انسانی به شمار می رود که باید تحقیقاتی در این زمینه انجام شود. همچنین برای رسیدن به درک عمیق رشد حرکتی آگاهی یافتن از دانش نمو بدنی، تغییر وابسته به سن و نیاز های فیزیولوژیکی فعالیتهای مختلف ضروری است(۳). در واقع اندازه های بدنی کودک در رفتار حرکتی او از لحاظ روانی نیز تاثیر گذار بوده و در انگیزش کودک برای اجرای حرکات جابجایی و دستکاری تاثیر میگذارد. برای تعیین میزان رشد مهارتهای حرکتی کودکان در سنین معین نخست باید وضعیت نمو و بالیدگی بدنی کودک را مورد ملاحظه قرار دهیم(۳). همچنین بسیاری از پیشرفت های رشد حرکتی کودک به اندازه های بدنی و بالندگی او مربوط میشود(۳).

رشد اولیه تحت کنترل ژنها به وقوع می پیوندد و ژنها هم جنبه های هنجار رشد و هم ناهنجار آن را تعیین می کنند(۳ص ۵۲). با توجه به تحقیقات انجام شده زمانی که یک دختر و پسر که دارای بارهای ژنتیکی مشابه بوده و با هم ازدواج کنند بیماری های مختلفی که در خانواده آن ها وجود داشته در این

ژن ها نیز ظهور پیدا کرده و بیماری ها خودشان را نشان می دهند (۵و۷). ملیک^۱ و همکاران (۲۰۱۲) به احتمال بروز بیماری هایی مانند فنیل کتونوری، تالاسمی، هموفیلی، و بسیاری بیماری های سیستم عصبی در ازدواج های فامیلی اشاره می کنند که باعث تحمیل هزینه های اقتصادی بر کشورها می شوند (۱۵).

عصام^۲ و همکاران (۲۰۱۱) به این نتیجه رسیدند که ویژگیهای آنترپومتریکی کودکان سنین مدارس ابتدایی حاصل از ازدواج فامیلی به طور معناداری پایین تر از گروه کنترل بودند؛ این ویژگیها شامل: وزن و قد نسبت به سن، دور بازو، دور کمر، چربی زیر پوستی پشت بازو و چربی زیر پوست تحت کتفی بودند (۸). همچنین تحقیقات دیگر از پایین بودن اندازه های آنترپومتریکی نوزادان حاصل از ازدواج فامیلی دارند (۸، ۹، ۱۶، ۱۷). ساجدی^۳ و همکاران (۲۰۰۹) در تحقیقی که بر روی ۷۵۰۰ کودک ایرانی (۱ ماه تا ۳ سال) انجام دادند ارتباط معناداری بین ازدواج فامیلی و تاخیر رشد حرکتی درشت و ظریف پیدا کردند (۹). این در حالی است که ابراهیم^۴ و همکاران (۲۰۰۸) در تحقیقی بر روی کودکان ۱۵ روز تا ۷۲ ماه ارتباطی بین ازدواج فامیلی و تاخیر حرکات درشت و ظریف پیدا نکردند (۱۰). سلطانی (۱۳۹۰) در پایان نامه خود نشان داد بین مهارتهای دستکاری و جابجایی و بهره حرکتی درشت کودکان ۴ و ۵ ساله با والدین سببی و نسبی تفاوت معناداری وجود ندارد. همچنین بین مهارت های جابجایی و بهره حرکتی درشت کودکان ۸ و ۹ ساله با والدین سببی و نسبی تفاوت معناداری وجود ندارد. اما امتیاز مهارتهای دستکاری کودکان با والدین سببی به طور معناداری بهتر از کودکان با والدین نسبی است (۷).

با توجه به اهمیت موضوع سلامتی افراد جامعه و این مساله که محدود تحقیقات انجام شده در زمینه تاثیر ازدواج فامیلی بر رشد حرکتی و ویژگیهای آنترپومتریکی کودکان نتایج ضد و نقیضی را گزارش کرده اند لذا انجام پژوهش بیشتر در این زمینه ضروری به نظر می رسد. حال در این میان این سوال پیش می آید که کودکان جامعه آماری خدابنده که حاصل ازدواج فامیلی هستند و از نظر بیماریهای ژنتیکی سالم بوده و مشکل ظاهری خاصی ندارند از لحاظ رشد حرکتی و اندازه های بدنی با کودکانی که والدینشان ازدواج فامیلی نداشته اند چه تفاوتی دارند و آیا تشابه نسبی ژنتیکی (ازدواج فامیلی) بر رشد حرکتی و اندازه های بدنی کودک اثر دارد یا خیر؟ لذا در این پژوهش محقق تلاش می کند با توجه به سوالات پیش رو و چالش های قبلی اثر ازدواج فامیلی را بر رشد حرکتی و ویژگیهای آنترپومتریکی کودکان ازدواج فامیلی و غیر فامیلی مقایسه کند .

1. Melik

2. Essam

3. Sajedi

4. Ibrahim

۳-۱- ضرورت و اهمیت تحقیق

ارتقای بهداشت و تامین سلامت افراد جامعه یکی از ارکان مهم سلامت افراد جامعه می باشد حرفه های بهداشتی که قبلا بر معالجه بیماری تمرکز می نمودند اکنون توجهشان بر پیشگیری و تامین سلامت از طریق بهبود سبک زندگی و حذف عواملی است که به نوعی تاثیر منفی بر سطح سلامت انسان دارد. کاربرد الگوهای رفتاری مثبت زندگی در ارتقای سلامت فردی موثر می باشد. فرد در مقابل انتخاب الگوهای رفتاری سبک زندگی و حفظ سلامت خود مسئول بوده و با این عمل در جهت حفظ سلامت خود و پیشگیری از بیماری ها تلاش می کند.

رشد انسان حوزه ی متنوع و پیچیده ای است که جنبه های بسیاری از آن ناشناخته مانده است. رشد حرکتی در طول عمر، تاثیرات عمیقی بر رشد رفتارهای شناختی و اجتماعی می گذارد. بررسی رشد حرکتی کاربردهای فراوانی دارد؛ از قبیل شناخت روشی که مردم به طور طبیعی در طول عمر مهارت های حرکتی خود را توسعه دهند که ما را قادر می سازد مشکلات افرادی که به طور غیر طبیعی تکامل یافته اند را شناسایی کنیم. همچنین درک رشد حرکتی انسان به افراد برای تکمیل یا بهبود عملکرد حرکتیشان که میتواند منافع بسیاری به بار بیاورد، کمک می نماید(۱). کودکی اولین و مهمترین دوران زندگی انسان است. در این دوره کودک برای نخستین بار با طبیعت رابطه برقرار می کند؛ ظرفیت حرکتی کودک همزمان با رشد یافتگی فیزیولوژیکی و همچنین بر اساس چگونگی تعامل با اطرافیان که به میدان تجربه کودک نظم، جهت و انسجام می دهند، متحول می شود. وجود این ویژگیها سبب شده است تا محققان دوران کودکی را بیشتر مورد توجه قرار دهند(۴۰)

رشد جسمی و اندازه های بدنی یکی از مهمترین فرایندهای رشدی است . این رشد زمینه را برای بدست آوردن توانایی ها و مهارت های دیگر فراهم می آورد. در واقع رشد اندازه های بدنی نقش تاثیرگذاری در رشد حرکتی و بدست آوردن مهارتهای حرکتی دارد. این قسمت از رشد شامل رشد مغز ، رشد عضلات ، رشد استخوانها ، رشد اندام های فوقانی و تحتانی ، رشد بافت چربی و به طور کلی قد و وزن میشود می شود. برنامه ریزی برای رشد حرکات مستلزم سنجش این ویژگی در افراد است(۴).

ازدواج های فامیلی برای چندین اختلال ژنتیکی و سندرم های بدی که پایه ی مرض و مرگ ومیر در جمعیت انسانی است عامل حیاتی به شمار می روند(۱۱). ازدواج های فامیلی یکی از عواملی است که رشد طبیعی کودک را تحت تاثیر قرار می دهد چرا که رشد اولیه ی انسان تحت کنترل ژنها به وقوع می پیوندد و درمان بیماری های ژنتیکی یکی از سوالهای بی جواب علم بشری می باشد. در ایران حدود ۸٪ ازدواج ها فامیلی گزارش شده اند(۱۸،۵،۶). احتمال تولد کودک معیوب در ازدواج های فامیلی ۵ تا ۶ درصد بوده که در مقایسه با ازدواج های معمولی ۲ تا ۳ برابر بیشتر است(۵،۶).

با توجه به اهمیت موضوع سلامتی افراد جامعه و نیاز به اظهار نظر علمی و دقیق و همچنین تاثیر ازدواج فAMILIARY بر سلامت کودکان متولد شده از این ازدواج ها و اندک بودن تحقیقات انجام شده در زمینه تاثیر ازدواج فAMILIARY بر رشد حرکتی و ویژگیهای آنترپومتریکی کودکان و سوالات پیش رو، انجام تحقیق در این زمینه ضروری به نظر می رسد.

۴-۱- اهداف تحقیق

۴-۱-۱- هدف کلی

مقایسه رشد حرکتی و ویژگیهای آنترپومتریکی کودکان با والدین ازدواج فAMILIARY و غیر فAMILIARY

۴-۱-۲- اهداف ویژه

۱- مقایسه ویژگیهای آنترپومتریکی کودکان ۴ و ۵ و ۸ سال با والدین ازدواج فAMILIARY و غیر فAMILIARY

۲- مقایسه حرکات درشت کودکان ۴ و ۵ و ۸ سال با والدین ازدواج فAMILIARY و غیر فAMILIARY

۳- مقایسه حرکات ظریف کودکان ۴ و ۵ و ۸ سال با والدین ازدواج فAMILIARY و غیر فAMILIARY

۵-۱- فرضیه های پژوهش

فرضیه های این پژوهش عبارتند از:

۱- بین ویژگیهای آنترپومتریکی کودکان ۴ و ۵ و ۸ سال با والدین ازدواج فAMILIARY و غیر فAMILIARY تفاوت معناداری وجود دارد.

۲- بین حرکات درشت کودکان ۴ و ۵ و ۸ سال با والدین ازدواج فAMILIARY و غیر فAMILIARY تفاوت معناداری وجود دارد.

۳- بین حرکات ظریف کودکان ۴ و ۵ و ۸ سال با والدین ازدواج فAMILIARY و غیر فAMILIARY تفاوت معناداری وجود دارد.

۶-۱- قلمرو تحقیق

۱- آزمودنی های این تحقیق را کودکان دختر و پسر ۴ و ۵ سال مهد کودک ها و ۸ سال پایه ی دوم و سوم ابتدایی تشکیل می دهند.

۲- آزمودنی ها از لحاظ سلامت جسمانی در گذشته و حال هیچ گونه بیماری مزمن نداشتند.

۳- هیچ کدام از آزمودنی ها ضعف بینایی نداشتند.

۴- رابطه ی والدین شامل: فامیلی و غیر فامیلی.

۵- شرایط آزمون برای همه ی آزمودنی ها یکسان در نظر گرفته شد.

۶- ازدواج فامیلی درجه ۳ (دختر خاله - پسر خاله، دختر عمو - پسر عمو، دختر عمه - پسر دایی، دختر دایی - پسر عمه،) برای گروه کودکان ازدواج فامیلی بررسی شد.

۷-۱- محدودیت های تحقیق

۱- تفاوت های فردی آزمودنی ها

۲- عدم کنترل اضطراب کودکان در طی آزمون

۳- بازیگوشی آزمودنی ها و عدم توجه دقیق به اجرای مطلوب آزمون

۸-۱- تعریف واژگان و اصطلاحات

رشد حرکتی^۱: در انسان رشد حرکتی چگونگی توسعه حرکت های انسان را از شکل بازتابی و ابتدایی تا رسیدن به شکل ارادی و پیشرفته بررسی می کند (۱ ص ۳). رشد حرکتی فرایندی سنی است که دایمی و دارای توالی بوده و در طی آن انسان از حرکات ساده به حرکات بسیار منظم، مهارت های پیچیده حرکتی و در نهایت به انطباق مهارت ها که همراه با فرا رسیدن پیری صورت میگیرد پیشرفت می کند (۲ ص ۱۴).

ویژگی های آنترپومتریک^۲: شاخه ای از علم که برای اندازه گیری اندام های بدن و نمو بدن انسان استفاده میشود علم اندازه گیری بدن نام دارد (۳ ص ۳۷). آنترپومتري علمی است که اندازه های بدن انسان را بر حسب ابعاد استخوان عضله و بافت چربی مطالعه میکند (۱۲).

ازدواج فامیلی^۳: به ازدواج بین فامیل همخون که دارای یک جد مشترک یا بیشتر می باشند اشاره دارد (۶).

1. Motor development

۲. Anthropometric characteristics

3. Consanguineous marriage

ازدواج غیر فامیلی^۱: ازدواج با بستگان درجه ی ۶ به بعد است یعنی زن و مرد هیچ نسبت فامیلی ای با هم نداشته باشند(۶).

مهارت های حرکتی درشت^۲: حرکتی است که به تمام یا بخش های عمده بدن اشاره دارد و این حرکات توسط عضلات بزرگ انجام می شوند(۲۴).

مهارت های حرکتی ظریف^۳: حرکتی که به ظرافت و تر دستی نیاز دارد و این حرکات توسط عضلات کوچک انجام می شود(۲۴).

¹. *Non-consanguineous marriage*

². *Gross motor skills*

³ *Fine motor skills*

فصل دوم

۱-۲ - مقدمه

باتوجه به موضوع تحقیق که مقایسه رشد حرکتی و ویژگیهای آنروپومتریکی کودکان ازدواج فامیلی و غیرفامیلی می باشد این فصل در قالب موضوعات زیر ارائه شده است. ابتدا تعاریف و تاریخچه ای از رشد حرکتی ازدواج فامیلی و ویژگیهای آنروپومتریکی آورده شده و پس از ارائه نظریات موجود در این زمینه به طور خلاصه، یافته های تحقیقات انجام شده در داخل و خارج از کشور ارائه شده است.

۲-۲ - مبانی نظری

۱-۲-۲ رشد

فرایندی مداوم است که همه ی ابعاد مرتبط به یکدیگر در وجود انسان را در بر میگیرد (۲۵).

۲-۲-۲ - تاریخچه رشد حرکتی

تاریخچه های بسیار مختصری از رشد حرکتی طی سالها منتشر شده است (کلارک و ویتال ۱۹۸۹؛ کوگ ۱۹۷۷) توماس^۱ و توماس (۱۹۸۴) بیان کردند که مطالعه رشد حرکتی حدود سال های ۱۹۲۰ تا ۱۹۳۰ توسط پزشکانی که به مقیاس های رشد در ثبت پیشرفت رشد کودکان علاقه داشتند، آغاز شده است. روبرتن^۲ (۱۹۸۸ و ۱۹۸۹) عقیده داشت مطالعه رشد حرکتی ممکن است قبل از اواخر دهه ۱۸۰۰ تا اوایل دهه ۱۹۰۰ با کار در زمینه بیوگرافی کودکان شروع شده باشد. کلارک و ویتال^۳ (۱۹۸۹) نقطه آغاز مطالعات را حتی زودتر از این اعلام کردند. مشاهدات تی دی من^۴ (۱۹۸۷) از اولین پسرش در سن ۲/۵ سالگی نقطه آغاز دوره ی پیش گام بود که اولین دوره از چهار دوره تاریخی رشد حرکتی می باشد (۱).

دوره ی پیشگام حرکتی (۱۹۲۸-۱۷۸۷)

در این دوره، مشاهده توصیفی به عنوان روش مطالعه رشد انسان ایجاد شد. تی دی من موضوع توالی های رفتار حرکتی را مورد بحث قرارداد و دوره ی گذر از رفتارهایی نظیر گرفتن بازتابی به سوی گرفتن ارادی نهایی را مورد ارزیابی قرار داد (۱).

دوره ی بالیدگی (۱۹۶۴-۱۹۲۸)

1. Thomas

2. Robertson

3. Clark and Wital

4. Tiedemann